

KALOCSAI FŐEGYHÁZMEGYEI LEVÉLTÁR

6300 Kalocsa, Szentháromság tér 1.

☎ 78/467-363, 30/602-2191

E-mail: archivum@asztrik.hu

<http://archivum.asztrik.hu>

Szám: L-8/2019.

Tárgy: 2018-as szakmai beszámoló

SZAKMAI BESZÁMOLÓ A LEVÉLTÁR 2018. ÉVI MŰKÖDÉSÉRŐL ÉS TERVEK 2019-RE

1.) Az állomány gyarapodása, mozgása, változásai

1.1.) Iratátvétel, gyarapodás

2018-ban levéltárunkban nem vettünk át nagyobb mennyiségben iratokat, viszont az előző évhez hasonlóan, *jelentős mennyiségben készítettünk digitális másolatokat az egykori Kalocsa-Bácsi Főegyházmegye határon túli iratanyagáról.* Elsősorban anyakönyvi forrásokat digitalizáltunk, a munka Zomborban, Zentán, Topolyán és Csantavéren folyt, és *több mint 30 plébánia iratanyagát érintette, a képfelvételek száma megközelítette a 80 ezret.* Az anyag különösen értékes, hiánypótló részét jelentik az 1826 előtti anyakönyvi felvételek, melyek korábban nem voltak elérhetőek Magyarországon. Az említett gyűjtőmunkát 2019-ben is folytatni szeretnénk.

1.2.) Kölcsönzés állományunkból

Az elmúlt évben levéltárunk nem kölcsönzött iratanyagot más gyűjtemény számára, *csak a fenntartó Főegyházmegye intézményrendszerén belüli, gyűjteményi és hivatali célú kölcsönzések fordultak elő.* A Kalocsai Főszékesegyházi Könyvtár részére kölcsönöztük az Érseki Hivatal könyvtárra vonatkozó iratsorozatot (KFL.I.1.a. Bibliotheca 1758-1992, 7 doboz) feldolgozás és kutatás céljából, valamint az elmúlt évekhez hasonlóan, folyamatosan kölcsönöztük Vörös Márta egyházmegyei főmérnök számára a Főszékesegyházra vonatkozó Érseki Hivatali iratok egy részét (KFL.I.1.a. Főszékesegyház 84.ND. vegyes iratok 1869-1912, restaurálás 1910-1914).

2.) Állományvédelem, restaurálás

2018-ban *750 db speciális méretű, semleges kémhatású levéltári dobozt vásároltunk,* a beszerzés célja, hogy a jövőben a szabványos levéltári dobozok méreteit meghaladó anyakönyvi másodpéldányainkat is megfelelő módon tárolhassuk. A másodpéldányok jelenleg kötegekben fekszenek a polcokon, a csomókat egyszerű karton fedőlapok határolják (szalagokkal átkötve), ez az elhelyezés a portól sem véd megfelelően, és mozgás esetén sérülhetnek a lapok. A most vásárolt dobozok jóval védettebb tárolási lehetőséget nyújtanak, viszont elhelyezésükhöz nagyobb raktári helyre lesz szükségünk.

2019-ben folytatni szeretnénk a korábbi években megkezdett helyszíni állományvédelmi munkát az egyházmegye plébániáin. Korábban több száz kéziratot kötet (főként anyakönyv) tisztítását, konzerválását és javítását végezték el az Archivart Könyvrestaurátor Műhely munkatársai Kalocsa és Kecskemét környékén, a munkát Baja vidékén lehetne folytatni.

3.) Feldolgozó munka (iratrendezés, segédletkészítés, digitalizálás)

3.1.) A népszerűre vonatkozó források iratsorozatainak kialakítása, és kutatási segédletük elkészítése a plébániai iratállományban

Az Érseki Hivatal plébániai iratállományában (KFL.I.1.b.) a népszerűre vonatkozó források jelentős forrásértékű és gyakran kutatott állományrészt képviselnek. A témával kapcsolatos, jellemző irattípusok a lélekösszeírások, a jelentések vegyes házasságokról, elváltokról és vallást változtatókról, a különféle anyakönyvi felmentések és javítások, valamint az iskolai összeírások is. 1867-től kezdődően az említett iratok nagy része külön iratsorozatokban található, és már képi digitalizálásuk is megkezdődött, hogy

könnyebben kezelhetővé-kutathatóvá válhassanak. A feudális kori, egyes plébániai iratokban azonban korábban még nem történt hasonló válogatás-elkülönítés, ennek pótlását végeztük el 2017-ben 40 plébánia esetében, és *2018-ban újabb 40 plébánia anyagát sikerült feldolgoznunk*. Az egyes települések iratanyagában a témával kapcsolatban külön alsorozatot hoztunk létre, s a számozott aktákról egy lajstromot is készítettünk Excel-tábla formájában, a jellemző adatokkal: tételszám, dátum, irat jellegének-típusának meghatározása, információs tartalom leírása. *Az Excel-táblázat jelenleg több mint hétezer leírási tételt tartalmaz*, ennek fele a 2018-as feldolgozás eredménye.

A plébániai iratsorozatok válogatását, segédletük elkészítését és az akták képi digitalizálását 2019-ben szeretnénk befejezni, a még hátralevő kb. 30 plébánia feldolgozásával.

3.2.) Tematikus kutatási segédlet készítése építés-felszerelés témában, a plébániai iratokban

A helytörténeti- és művészettörténeti kutatások legtöbbször a különféle épületek, építmények létrehozására-felújítására, ill. azok felszerelésére-berendezésére vonatkoznak (ld. tervek, árajánlatok, megrendelések, vásárlások, leltárak stb.) Hasonló iratokban gazdagnak mondható az Érseki Hivatal plébániai iratállománya (KFL.I.1.b.), mégis nehezen lelhetők fel ezek az adatok speciális segédletek, mutatók nélkül. Ezen igyekszünk javítani „építés, felszerelés” témában készült tematikus segédletünkkel, mely Excel-tábla formájában készül a feltárt iratok jellemző adataival (azonosító szám, dátum, irat jellegének meghatározása, említett művész vagy tervező stb. nevek), *2017 végén hat, majd 2018-ban további 34 plébánia 1867-1945 közötti anyagának feldolgozása történt meg* az említett módon, és próbaként néhány egyházkormányzati iratsorozat hasonló feldolgozása is megkezdődött. *A kapcsolódó Excel-tábla leírási tételeinek száma meghaladja a háromezretet*. A munkát terveink szerint 2019-ben is folytatjuk, s a kutathatóságot a feltárt iratok képi digitalizálásával is segíteni fogjuk.

3.3.) Digitalizált dokumentumaink gyarapodása

Az év során 242 ezer digitális képfelvétel készült levéltárunkban, ebből mintegy 80 ezer felvétel az egykori Kalocsa-Bácsi Főegyházmegye ma már határon túli, 1920 előtti iratanyagáról, ahol a munkálatok több mint 30 plébánia anyagát érintették. A kutatók részéről nagy érdeklődéssel várt anyakönyvi képanyagot elérhetővé is tettük honlapunkon.

2018-ban, a rendezési- és segédletkészítési munkákkal összefüggésben levéltárunk plébániákra vonatkozó iratsorozatai közül is jelentős mennyiségben digitalizáltunk, hogy segítsük a helytörténeti- és családtörténeti kutatásokat. Összesen mintegy 150 ezer képfelvétel készült a következő állományokról: feudális kori népesség-összeírások (88 plébánia, 31 ezer felvétel); felmentések, anyakönyvi javítások 1867-1920 (51 plébánia, 79 ezer felvétel); építéssel-felszereléssel kapcsolatos akták 1867-1945 (40 plébánia, 42 ezer kép). Az elkészült képanyaggal 2019-ben bővíteni fogjuk e-kutatás szolgáltatásunk tartalmát.

Egyéb állományainkról, kéziratok kötetekről 10 ezer képfelvétel készült (az Iskolanővérek, a Kiszeminárium és Nagyszeminárium intézményei, valamint a Gazdasági Levéltár esetében).

4.) Kutató- és ügyfélszolgálat, közművelődés, iskolák

4.1.) Kutatók, ügyfelek és kutatási szolgáltatások

2018-ban 25 kutatót fogadtunk Kalocsán, akik összesen 48 esetben kerestek fel bennünket, és dolgoztak levéltárunk kutatószobájában. Jóval nagyobb arányú forgalmunk volt az interneten: e-kutatás szolgáltatásunkat 372 regisztrált kutató vette igénybe, ők összesen 11.779 alkalommal használták kutatás céljából honlapunkat. Kalocsai anyakönyvi adatbázisunk külön honlapon üzemeltetett, online adatbázisában további 100 kutató regisztrált. *A látogatójegyek és az e-kutatási regisztrációk összesített száma így 497, s a kutatási esetek összesített végeredménye 12.127*. Jól látható, hogy a kutatások döntő része az interneten, honlapunkon keresztül történik, és ez a forgalom az előző évekhez hasonlóan, továbbra is intenzív: *e-kutatóink egy év alatt 2,1 millió képfelvételel böngésztek*, azaz naponta mintegy hatezer oldalt „lapoztak” forrásainkban. E-kutatás szolgáltatásunk nyolc éve működik, múlt évben az átlaghoz képest 50 fővel többen regisztráltak, és *jelentős volt a külföldiek aránya is (27 %, több mint száz külföldi e-kutatói regisztrációt fogadtunk)*.

Az év során 38 alkalommal végeztünk adatkeresést ügyfeleink számára, ezek közül az anyakönyvi kutatási megbízások száma 16 volt. Az ügyfélszolgálat részeként, ill. kutatóinknak 650 képfelvételt és 178 pdf dokumentumot (azaz összesen több mint 1.600 oldalnyi digitális másolatot) készítettünk levéltári forrásainkról, és 24 anyakönyvi kivonatot adtunk ki. (Fénymásolás már alig fordult elő, általában digitális másolatokat kérnek-használják kutatóink.)

4.2.) Közművelődési tevékenység (könyvbemutatók, ismeretterjesztő előadások, iskolák)

Az év során három alkalommal vettünk részt könyvbemutató rendezvényeken, és öt alkalommal tartottak ismeretterjesztő előadásokat levéltárunk munkatársai. Ezen kívül négy iskolai osztály vett részt írástörténeti témajárainkon Kalocsán (a Dózsa György Szakközépiskolában) és Kecelen (a II. János Pál Katolikus Általános Iskolában). Az említett programok ismertetése honlapunk híreiből idézve a következő:

Könyvbemutató Budapesten, az MLE Év Levéltári Kiadványa díjátadó rendezvényén (2018.02.27.)

A díjátadást követően A Kalocsa-i Érseki Uradalom Erdőinek kezelési utasítása a 18. század végén c. kiadványunkat Kiss Csaba (erdőmérnök, Pilisi Parkerdő Zrt.), az Országos Erdészeti Egyesület Erdészettörténeti Szakosztályának elnöke mutatta be rendhagyó módon, előadását a múlt és a jelen erdészeti szakmai igényeinek összehasonlítására építve, s egyben remek példát adva a forráskiadvány használatára. Zárásként elmondta, az erdőben manapság nagyon sokféle társadalmi igény találkozik (pl. gazdálkodás, vadászat, sport, szabadidő, természetvédelem), a könyv is láthatóan ennek tudatában készült, érezhető célja, hogy az erdészek és történészek túl megszólítsa a különféle csoportokat, az erdők teljes „közönségét”.

Könyvbemutató Gemencen (2018.03.21.)

2018. március 21-én az Országos Erdészeti Egyesület (OEE) Bajai Helyi Csoportjának szervezésében könyvbemutató rendezvényen vettünk részt a Gemenci Erdőgazdaság pörbolyi Ökoturisztikai Centrumában. A kalocsa-i érseki uradalom erdőinek kezelési utasítása a 18. század végén c. forráskiadványunkat ünnepélyes körülmények között, nagy érdeklődéssel fogadták az egybegyűlt erdészek. A program részeként Lakatos Andor levéltárvezető Egy könyv születése és küldetése – a szerkesztő szemével címmel tartott előadást, melynek vetített vázlatát honlapunkon is elérhetővé tettük.

Szűz Mária tiszteletéről Sükösdön (2018.06.07.)

A sükösdői Magyarok Nagyasszonya Katolikus Általános iskola pedagógusai számára tartottak előadást levéltárunk munkatársai (Lakatos Adél és Lakatos Andor) 2018. június 7-én. A program címe: „Mária-enciklopédia” – Szűz Mária tiszteletének emlékezete és üzenete a 21. század elején volt. Az elhangzott előadások vetített vázlatát pdf formátumban tettük elérhetővé-letölthetővé honlapunkon.

Ismeretterjesztő előadások Családtörténet-kutatásról és a jezsuiták kalocsa-i sikertörténetéről (2018.11.20.)

A Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából országsszerte számos konferencia várta az érdeklődőket, levéltárunk a programokon két ismeretterjesztő előadással vett részt. Lakatos Andor levéltárvezető „Családtörténet-kutatás a 21. század elején – Célok, források, eredmények” című előadása a Tomori Szabadegyetem szeniortagozatán hangzott el Budapesten, 2018. november 14-én, majd 2018. november 20-án, a Tomori Pál Főiskola „Határtalan tudomány” konferenciáján az „Országos hírű nagygyűlés egy alföldi kisvárosban – jezsuita sikertörténet Kalocsán (1860-1920)” című előadással vett részt.

Családkutatók látogatása Kalocsán (2018.11.24.)

2018. november 24-én (szombaton) délelőtt mintegy 30 családkutató érkezett Kalocsára az ország számos pontjáról, hogy látogatást tegyen levéltárunkban. A délelőtti szakmai program 10 órakor kezdődött a Katona István-házban (Hunyadi u. 2.), a résztvevők először beszámolót hallhattak a Kalocsa-i Főegyházmegyei Levéltár forrásairól, az E-archívum használatának lehetőségeiről és eredményeiről, majd sétát tettek a levéltári raktárakban, és néhány kiemelt dokumentumot külön is megtekintettek.

Kecel és Imrehegy katolikus öröksége – könyvbemutató (2018.12.07.)

2018. december 7-én, több mint kétszáz érdeklődő jelenlétében került sor a két kötetes Nagy keceli képeskönyv bemutatására a Keceli Városi Múzeum pinceszobájában. A kiadvány egyik kötete a Kecel anno (Kecel XX. századi története képekben), a másik kötet címe: Kecel és Imrehegy katolikus öröksége. Utóbbi lektorálásában, ill. a kötet bemutatásában levéltárunk munkatársai, Lakatos Adél és Lakatos Andor is részt vettek.

5.) Szakmai kapcsolatok, publikációk, honlap

5.1.) Konferenciák, szakmai események

Az év során nyolc szakmai konferencián vettünk részt, és levéltárunk munkatársai hat alkalommal tartottak előadásokat, ill. vettek részt tevékenyen a rendezvények előkészítésében-szervezésében. Az egyes programokról általában a levéltár honlapján is beszámoltunk, rövid ismertetésük a következő:

Megbeszélés „e-kutatás” szolgáltató levéltárakkal (2018.01.25.)

A szakmai találkozó alkalmával az internetes kutatói szolgáltatást üzemeltető egyházi levéltárak egyeztettek terveikről, a szolgáltatások technikai hátteréről és az együttműködés lehetőségeiről Budapesten, a Piarista Levéltárban.

Megbeszélés a Zombori Történelmi Levéltárban (2018.03.05.)

A találkozó alkalmával az intézmények közötti együttműködés folytatásáról, a kutatások lehetőségeiről egyeztetettük.

MELTE közgyűlés Budapesten (2018.05.29.)

Részt vettünk a Magyarországi Egyházi Levéltárosok Egyesülete (MELTE) közgyűlésén, ill. Lakatos Andor gazdasági ügyintézőként közreműködött az éves beszámoló (mérleg) és költségvetés elkészítésében.

Közreműködés nyilvános doktori védésen az ELTE-n (2018.06.18.)

Lakatos Andor levéltárvezető opponensként vett részt Bednárík János doktori védésén, a disszertáció címe: *Egyház és helyi társadalom a 19. század második felében*

Részvétel a MELTE vándorgyűlésén, Kolozsváron (2018.07.06.)

2018. július 1-5. között, Kolozsváron tartotta éves vándorgyűlését és konferenciáját a Magyarországi Egyházi Levéltárosok Egyesülete (MELTE), melyen levéltárunk munkatársai is részt vettek. A program részeként Lakatos Andor levéltárvezető előadást tartott *Kalocsai adattárak - a feldolgozás lépései és a módszerek változásai az utóbbi két évtizedben* címmel, az előadásra a Sematizmusok, névtárak, archontológiák szekcióban, július 3-án délelőtt került sor, vázlatát pdf formátumban tettük elérhetővé levéltárunk honlapján.

Tömeges levéltári digitalizálásról, az MFLSZ vándorgyűlésén (2018.09.14.)

2018. szeptember 13-14-én, Változó egyetem, változó levéltár címmel rendezték az idén 60 éves ELTE Egyetemi Levéltár és a 25 éves Magyar Felsőoktatási Levéltári Szövetség (MFLSZ) közös konferenciáját. A jubileumi program második, Levéltári Szakmai Napjának délutánján esett szó a levéltárakban folyó tömeges digitalizálási tevékenységről, a témával kapcsolatban az egyházi levéltárak helyzetéről Lakatos Andor levéltárvezető tartott beszámolót *Tömeges digitalizálás az egyházi levéltárakban - megfigyelések és következtetések* címmel. Az előadás átdolgozott, írott változata a Levéltári Szemlében jelenik meg 2019-ben.

Oltáregyletek a Kalocsa-Bácsi Főegyházmegyében - előadás konferencián (2018.10.12.)

2018. október 11-12-én, Szegeden rendezték az Eucharisztia és Úrvacsora a magyarországi vallási kultúrában 1. című konferenciát, a rendezvénynek az SZTE BTK adott helyet a 14. Szegedi Vallási Néprajzi Konferencia keretében. A találkozót második napján hangzott el Lakatos Adél levéltáros (KFL) előadása *Oltáregyletek a Kalocsa-Bácsi Főegyházmegyében 1897-1945* címmel, az előadás vázlatát honlapunkon pdf dokumentum formájában tettük elérhetővé, a konferencia előadásai a későbbiekben külön kiadványban jelennek meg.

OKGYK szakmai nap Budapesten (2018.12.11.)

Részt vetetünk az Országos Katolikus Gyűjteményi Központ (OKGYK) levéltáros szakmai napján Budapesten, a téma az egyházmegyék 1945 utáni története volt (források, módszerek, tényfeltárás).

5.2) Kiadványok megjelentetése, publikációk

2018 januárjában jött ki a nyomdából levéltárunk új forráskiadványa, melynek címe: *A kalocsai érseki uradalom erdőinek kezelési utasítása a 18. század végén (Instructio respectu manipulationis sylvarum in dominio archiepiscopali Colocensi)*. Ez a levéltár KFL.III.5.a. Nr.652. jelzetű dokumentumának kiadása az eredeti forrás képi felhasználásával, latin nyelvű szövegének átírásával és magyar fordításával. A könyv hamarosan I. helyezést ért el a Magyar Levéltárosok Egyesülete (MLE) által 2017 végén meghirdetett Év Levéltári Kiadványa Díj versenyen, a Forráskiadványok kategóriában. A díjat 2018. február 28-án vettük át Budapesten, s a rendezvény alkalmával ünnepélyes keretek között nyílt lehetőségünk a könyv bemutatására.

Még 2016 őszén látott napvilágot levéltárismertető füzetünk második, bővített kiadása (*A Kalocsai Főegyházmegyei Levéltár (KFL) - levéltárismertető füzet. Szerk. Lakatos Andor, 40 o.*), melynek idegen nyelvű, aktualizált változatai sorra jelentek meg 2018-ban (angolul és németül nyomtatott füzetként és elektronikus formában, horvát és olasz nyelven csak elektronikus változatban, pdf-ben). A kiadványok honlapunkon a megfelelő nyelv-változat kiválasztásával, néhány kattintással elérhetők, jelentősen segítve a külföldi kutatók tájékozódását, eligazodását. Hasonló részletességű ismertető szöveg idegen nyelven még nem jelent meg levéltárunkról, a kiadványok így tartalmukat és nyelvi változatosságukat tekintve is hiánypótlónak tekinthetők. Külföldi kutatóink száma az utóbbi években – az internetes kutatási lehetőségeknek köszönhetően – egyre jelentősebbé vált, ezért is öröm számunkra, hogy *levéltárismertetőnk a történelmi egyházmegye nemzetiségeinek nyelvén (magyar, német, horvát), valamint a nemzetközi tudományos kommunikáció és a világegyház nyelvén (angol, olasz) is elérhetővé vált.*

Az intézmény saját kiadványain túl *levéltárunk munkatársainak az év során kilenc közlésre leadott, ill. megjelent tanulmánya volt* más kötetekben és szakfolyóiratokban:

- *Első világháborús források feltárása a Kalocsai Főegyházmegyei Levéltárban.* In: Bácsországi (Vajdasági Honismereti Szemle) 2018/2. (83. szám) 51-56.o. (L. Andor)
- *Kalocsa kora-középkori „erőteréről”, egy 18. századi térkép kapcsán.* Közlésre leadva a Zombori István tiszteletére megjelenő tanulmánykötetbe, várható megjelenés 2019 tavaszán. (L. Andor)
- *Tömeges digitalizálás az egyházi levéltárakban – megfigyelések egy kérdőíves felmérés alapján.* Közlésre leadva a Levéltári Szemlének, várható megjelenés 2019/1. számban. (L. Andor)
- *Országos hírű nagygyimnázium egy alföldi kisvárosban – Jezsuita sikertörténet Kalocsán (1860-1920).* Közlésre leadva, várható megjelenése a Tomori Pál Főiskola „Határtalan tudomány” c. konferencia-kötetében, 2019 tavaszán. (L. Andor)

- *Kiss Csaba, Varga Józsefné: Kecel és Imrehegy katolikus öröksége. Kecel, 2018. 343 o. (lektorálás L. Adél és L. Andor)*
- *A 250 éves mélykúti Szent Joachim templom.* In: Bácsmezei Napló, II. évf. 1. sz. 21-24.o. (L. Adél)
- *Adatok a bácsi ferences templom történetéhez, egy meghiúsult felújítás kapcsán.* In: Bácsország (Vajdasági Honismereti Szemle) 2018/3. szám. (84. szám) 106-119. o. (L. Adél)
- *Szabadka az első világháború utáni impériumváltás idején.* (Vajdasági Honismereti Szemle) 2018/4. szám. (85. szám) 28-39. o. (L. Adél)
- *Oltáregyletek a Kalocsa-Bácsi Főegyházmegyében 1897-1945 között.* Közlésre leadva, várható megjelenése az *Eucharisztia és Úrvacsora a magyarországi vallási kultúrában I.* kötetében, a SZTE BTK Néprajzi Tanszék kiadásában. (L. Adél)

5.3.) Honlapunk működése, egyéb szakmai tevékenységek

A levéltár honlapja a legfontosabb kutatási segédlet és a leghatékonyabb információs csatorna számunkra, ahol az év során 44 cikkel-hírrrel jelentkeztünk, 5 előadás-vázlatot és tanulmányt közöltünk, és rendszeresen ismertettük e-kutatói statisztikánkat. Az e-kutatás szolgáltatás tartalmát négy alkalommal, összesen 85 ezer képfelvétellel bővítettük, mintegy 500 bácskai anyakönyvi kötet anyagával. Kutatható digitalizált dokumentumaink (2018 végén összesen 1.255 ezer képfelvétel) böngészése honlapunkon lehetséges, e-kutatás szolgáltatásunkat a regisztrált kutatók rendszeresen használják, 2018-ban átlagosan naponta 32-en vették igénybe.

2018. június 26-án új internetes szolgáltató szervert üzemeltünk be, ez a régi (9 éves!) hardver cseréjével és szoftver-váltással is járt (Drupal 6 >> Drupal 7). Az átállás a programozói-rendszergazdai feladatokon túl levéltáros szempontból is sok teendőt jelentett, s a nyár folyamán a honlap külsőleg és tartalmát tekintve is megújult. Több ezer oldalának aktualizálása, szükség esetén módosítása és fejlesztése folyamatosan történik, 2018-ban a következő menü-blokkok tartalma frissült: Levéltár, Kutatás, E-archívum, Elérhetőség, Főegyházmegye, Kiadványok. A fejlesztést a jövő évben az Iratanyag, Adattár és az Olvasósarok blokkok tartalmával szeretnénk folytatni, felhasználva az elmúlt évek feldolgozásainak eredményét.

Az év sajnálatos eseménye volt számunkra, hogy 2018 novemberétől Kalocsa és szállásai anyakönyvi adatbázisa (<http://kalocsa.asztrik.hu>) működése technikai okokból, bizonytalan ideig szünetel. A 170 ezer anyakönyvi bejegyzést tartalmazó adatbázis 2013 őszétől működött az Arcanum Adatbázis Kft. szerverén, az Arcanum által fejlesztett felületen. 2018. november elején a szolgáltató szerver meghibásodott, javítására több kísérletet is tettek, de a rendszert sajnos nem sikerült helyreállítani. Az adatbázisnak 2018-ban 100 regisztrált kutatója volt, internetes szolgáltatásának forrása NKA-támogatás volt, s a projekt öt éves fenntartási időszaka az Arcanumnál 2018 őszén lejárt, a jövőben így levéltárunknak saját erőforrásból kell majd valamilyen publikációs megoldást keresnie. Egy újabb internetes szolgáltatás felépítése minden bizonnyal hosszabb időt, több hónapot vesz majd igénybe, újabb munkáigénnyel és költségekkel. A megoldás kidolgozásának idejére kutatóink megértését, türelmét kértük honlapunkon.

A levéltár vezetője az elmúlt évekhez hasonlóan részt vett a Magyarországi Egyházi Levéltárosok Egyesülete (MELTE) munkájában, 2018 nyaráig az Intézőbizottság tagja volt, és ellátta az egyesület gazdasági ügyintézői tisztségét. Lakatos Andor az EMMI megbízásából, munkaköri kötelezettségein kívül levéltári szakfelügyelőként is tevékenykedett, s az év során hat látogatást tett katolikus egyházi levéltárakban. Szintén munkaköri kötelezettségein kívül, az előző évekhez hasonlóan részt vett a Tomori Pál Főiskola szabadbölcész levelezős képzésében.

6.) A működés személyi- és tárgyi feltételei, pályázatok-támogatások

6.1.) Személyi feltételek

Levéltárunk 2018-ban is 3 főállású levéltáros dolgozóval működött, ezen kívül nyolc hónapon át két részmunkaidős (heti 20 órás), valamint az év részében két megbízási díjas külső munkatársat is alkalmaztunk a digitalizálással kapcsolatos feladatokhoz. Részmunkaidős és megbízási díjas munkatársaink foglalkoztatását az EFOP-1-1-1-15 projekt (Megváltozott munkaképességű emberek támogatása), a Munkaügyi Központ (GINOP-5.1.1-15-2015-00001 bérköltség támogatás) és az EMMI pályázati támogatása (megbízási díjakkal) segítette.

6.2.) Tárgyi eszközeink

Az év során három nagyobb értékű eszközbeszerzés és fejlesztés történt levéltárunkban. *Új internetes szolgáltató szerverünk* beüzemelésére (egy már meglévő alapgép hardveres fejlesztésére és telepítésére) 338 eFt-ot költöttünk. Ezen kívül *egy hálózati adattárolót* (NAS Synology DSS218J + 2 db HDD WD 4 TB) vásároltunk és *egy Notebook számítógépet is beszereztünk* (Acer Aspire Swift 3 SF315-51G-34YD), összesen 347 eFt értékben. Az említett eszközbeszerzések digitalizáló tevékenységünket, ill. honlapunk és e-kutatás szolgáltatásunk biztosítását szolgálták.

6.3.) Pályázatok, támogatások

2018-ban az *Emberi Erőforrások Minisztériuma* nyilvános magánlevéltári támogatásként 1.300 eFt-tal segítette szakmai feladataink megvalósítását, főként iratrendező- és segédletkészítő munkálatainkat, ill. a kapcsolódó képi digitalizálást.

Az *MVM Paksi Atomerőmű* 500 eFt-tal támogatta digitális másolataink gyűjtését a Kalocsa-Bácsi Főegyházmegye határon túli anyagáról, és ugyanezt a célt, a határon túli fotózási munkánkat támogatta 300 eFt értékben a *Probate Research Hungary – Magyar Örökösutató Iroda Kft.*

A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kalocsai Járási Hivatala a GINOP-5.1.1-15-2015-00001 kiemelt munkaerőpiaci program keretében 717 eFt munkabér- és járulék támogatással segített bennünket. Az EFOP-1.1.1-15-2015-00001 projekt keretében „Meváltozott munkaképességű emberek támogatása” címén pedig 1.280 eFt-ot kaptunk.

A fenti támogatások összege 4,1 mFt volt, intézményünk szolgáltatási bevételei (e-kutatói regisztrációs díjak, kiadványok értékesítése) pedig megközelítették a 2,4 mFt-ot. A tevékenységünkhöz elnyert támogatások és saját bevételeink végösszege így 2018-ban 6,5 millió forint volt, az említett források jelentős módon segítettek levéltárunk működését és szakmai céljaink megvalósítását.

Kalocsa, 2019. január 18.

Dr. Lakatos Andor
levéltárvezető